

ZAPISNIK

sa sjednice Zajedničke komisije za tumačenje odredaba i praćenje primjene Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, održane 09. lipnja 2005. godine u Središnjem državnom uredu za upravu.

Nazočni članovi: Nenad Vuković, Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika,
Mario Akmačić, Nezavisni sindikat MUP-a
Darko Crnković, Sindikat policije Hrvatske,
Daria Duželević, Ministarstvo financija,
Jadranka Galić, Ministarstvo unutarnjih poslova,
Sanda Pipunić, Središnji državni ured za upravu,

Ostali nazočni: Vesna Šiklič Odak, Središnji državni ured za upravu,
Vanda Pavić Zrilić, Ministarstvo unutarnjih poslova.

Započeto u 10,00 sati.

Nakon uvodne rasprave usvojen je:

DNEVNI RED

1. Prihvaćanje zapisnika sa sjednice Zajedničke komisije od 20. travnja 2005. godine,
2. Rješavanje po zahtjevima za tumačenje Kolektivnog ugovora,
3. Razno.

Ad. 1. Nakon provedene rasprave jednoglasno je donijet

ZAKLJUČAK

Prihvaća se zapisnik Zajedničke komisije sa sjednice održane 20. travnja 2005. godine.

Ad. 2. Nakon provedene rasprave jednoglasno je donijet

ZAKLJUČAK

Daju se tumačenja Kolektivnog ugovora prema točkama pripremnog materijala i to:

Uz t. 1.

- čl. 54. Kolektivnog ugovora

A: – pravo na isplatu jubilarne nagrade za 45 godina neprekidne službe u državnim tijelima

Službeniku i namješteniku pripada pravo na isplatu jubilarne nagrade kada navrší godine neprekidne službe odnosno rada u državnim tijelima, koje su izrijekom navedene u čl. 54. st. 1. Kolektivnog ugovora - 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 godina.

Kako u toj odredbi kao uvjet za isplatu jubilarne nagrade nije navedeno 45 godina neprekidne službe odnosno rada u državnim tijelima, to službenik i namještenik koji navrší te godine neprekidne službe odnosno rada u državnim tijelima nema pravo na isplatu jubilarne nagrade.

B: -mirovanje radnog odnosa

Zajednička komisija razmotrila je odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, broj: Rev.532/00-2 od 16. 10. 2003. godine, u kojoj je izneseno pravno stajalište: «kad radniku pripada nagrada za određene godine neprekidnog radnog odnosa kod istog poslodavca, razdoblje mirovanja radnog odnosa uračunava se u neprekinuti radni odnos». Međutim, Zajednička komisija i dalje ostaje kod svoga tumačenja da se - kod utvrđivanja prava na jubilarnu nagradu - mirovanje radnog odnosa (npr. služenje vojnog roka, korištenje neplaćenog porodnog dopusta i dr.) ne smatra prekidom kontinuiteta državne službe, ali se razdoblje tog mirovanja ne uračunava u ukupne godine neprekidne službe.

Naime, kod mirovanja službe odnosno radnog odnosa ne dolazi do prekida službe odnosno radnog odnosa, pa se smatra da postoji kontinuitet službe odnosno radnog odnosa. Međutim, kako za vrijeme mirovanja službe miruju sva prava i obveze iz službe odnosno radnog odnosa, navedeno vrijeme ne treba uračunati u vrijeme neprekidne službe odnosno rada.

Pri tome Zajednička komisija upućuje da ugovorne strane Kolektivnog ugovora ne obvezuje ranije navedeno pravno stajalište Vrhovnog suda, nego tumačenje Zajedničke komisije (članak 103. stavak 5. Kolektivnog ugovora).

U slučaju eventualnog sudskog spora u vezi s navedenim pitanjem potrebno je pozvati se na odredbu članka 103. stavka 5. Kolektivnog ugovora, prema kojoj su ugovorne strane dužne pridržavati se tumačenja danog od strane Zajedničke komisije te sudu dostaviti navedeno tumačenje.

Ranije navedena presuda Vrhovnog suda odnosi se na spor oko jubilarne nagrade temeljem Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike od 13. 12. 2001. godine, u kojem tuženo državno tijelo očigledno sudu nije dostavilo tumačenje Zajedničke komisije (imenovane za tumačenje odredaba i praćenje primjene spornog Kolektivnog ugovora) o odnosu mirovanja državne službe i kontinuiteta državne službe kod utvrđivanja prava na jubilarnu nagradu, pa je Vrhovni sud presudu temeljio isključivo na svojoj interpretaciji pojma neprekidne državne službe u smislu Kolektivnog ugovora, ne znajući za obvezujuće tumačenje Zajedničke komisije.

Uz t. 2.

- čl. 28. st. 2. Kolektivnog ugovora – plaćeni dopust za polaganje pravosudnog ispita

Polaganje pravosudnog ispita smatra se stručnim usavršavanjem državnog službenika za vlastite potrebe, pa službenik ima pravo na plaćeni dopust iz čl. 28. st. 2. Kolektivnog ugovora.

Obzirom da polaganje pravosudnog ispita može pristupiti samo kandidat koji je završio pravni fakultet i ima odgovarajuće radno iskustvo – dakle samo nakon odgovarajućeg obrazovanja – to službenik za

polaganje pravosudnog ispita ima pravo na 2 dana plaćenog dopusta iz čl. 28. st. 2. al. 2. Kolektivnog ugovora (kao za završni rad).

Uz t. 3.

- čl. 39. st. 3. -Kolektivnog ugovora – pasivno dežurstvo

Pod pasivnim dežurstvom podrazumijeva se pripravnost za rad izvan redovnog radnog vremena i izvan radnog mjesta (pripravnost kod kuće).

Sukladno čl. 39. st. 3 Kolektivnog ugovora službeniku i namješteniku za vrijeme provedeno na pasivnom dežurstvu isplatit će se 10% satnice redovnog rada u tekućem mjesecu za svaki sat pasivnog dežurstva.

Pasivno dežurstvo predviđeno je za specifične službe, kod kojih se mora osigurati mogućnost hitnog angažiranja službenika ili namještenika radi neodložne intervencije izvanradnog vremena, kada ta služba ne radi (npr. MUP, MORH, vatrogasci i sl.).

Obzirom na prirodu (karakter) poslova koji se obavljaju u uredima državne uprave u županijama, nema osnove za uvođenje pasivnog dežurstva.

Uz t. 4.

- čl. 45. Kolektivnog ugovora – pravo na otpremninu

Sukladno čl. 45. Kolektivnog ugovora službeniku i namješteniku koji odlazi u mirovinu pripada pravo na otpremninu u visini tri proračunske osnovice.

Iz navedene odredbe jasno proizlazi da službenik i namještenik stječe pravo na otpremninu kada mu državna služba prestaje zbog odlaska u mirovinu (bitan je razlog prestanka državne službe - zbog odlaska u mirovinu).

Obzirom da se kod prestanka državne službe iz čl. 118. st. 1. točke f) Zakona o državnim službenicima i namještenicima ne radi o prestanku državne službe zbog odlaska u mirovinu - nego zbog toga što je službenik neopravdano izostao s posla pet radnih dana uzastopce - nema osnove za isplatu otpremnine, neovisno o tome što je osoba stekla uvjete za mirovinu i nakon prestanka državne službe podnijela zahtjev za mirovinu te joj je rješenjem HZMO priznato pravo na mirovinu.

Uz t. 5.

- čl. 49. Kolektivnog ugovora – naknada troškova prijevoza na službenom putu

Sukladno čl. 49. Kolektivnog ugovora službeniku ili namješteniku koji je upućen na službeno putovanje pripada puna naknada prijevoznih troškova, dnevnica i naknada punog iznosa hotelskog računa.

Naknada prijevoznih troškova službenog putovanja isplaćuje se u visini stvarnih izdataka odobrenog (temeljem potpisanog i ovjerenog putnog naloga) prijevoza. Ako je službeniku ili namješteniku nalogom određeno korištenje javnog prijevoza, naknada prijevoznih troškova službenog putovanja isplaćuje se na osnovu vjerodostojne isprave - prijevozne karte kao dokaza stvarnog izdatka korištenog javnog prijevoza.

Uz t. 6.**- čl. 104. Kolektivnog ugovora – doprinos solidarnosti**

Ustavni sud Republike Hrvatske na sjednici održanoj 24. svibnja 2005. godine donio je odluku broj: U-I-2766/2003, U-I-469/2004, U-I-1607/2004, U-I-2206/2004, U-I-4768/2004 i U-I-4513/2004, kojom je kao neustavne ukinuo odredbe Zakona o radu koje se odnose na doprinos solidarnosti.

Zbog ukidanja neustavnih odredbi Zakona - na kojima se temelje odredbe Kolektivnog ugovora o doprinosu solidarnosti - postaju nevaljane te odredbe Kolektivnog ugovora (odredbe čl. 104. Kolektivnog ugovora). Stoga Zajednička komisija utvrđuje da navedene odredbe Kolektivnog ugovora o doprinosu solidarnosti ne treba primjenjivati.

Uz t. 7.**– čl. 43. stavak 2. Kolektivnog ugovora – naknada plaće službenika i namještenika za vrijeme bolovanja zbog profesionalne bolesti ili ozljede na radu**

Prema odredbi članka 43. stavka 2. Kolektivnog ugovora, službeniku ili namješteniku koji se nalazi na bolovanju zbog profesionalne bolesti ili ozljede na radu pripada naknada plaće u 100% iznosu njegove osnovne plaće (ostvarene u mjesecu neposredno prije nego je započeo sa bolovanjem).

Pojam plaće i osnovne plaće određen je u čl. 35. Kolektivnog ugovora - plaću službenika i namještenika čini osnovna plaća i dodaci na osnovnu plaću, a osnovna plaća je umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je službenik ili namještenik raspoređen i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža, dok su dodaci na osnovnu plaću: dodaci za uspješnost na radu, dodaci za poslove s posebnim uvjetima rada i druga uvećanja plaće.

Obzirom da je u čl. 43. st. 2. Kolektivnog ugovora izrijekom navedeno kako se naknada plaće službenika ili namještenika koji se nalazi na bolovanju zbog profesionalne bolesti ili ozljede na radu isplaćuje u 100% iznosu osnovne plaće, dakle bez dodatka na osnovnu plaću, nema osnove da Zajednička komisija svojim tumačenjem odredi drugačije.

Uz t. 8.**– čl. 73. Kolektivnog ugovora****A: – dužnost sindikata da obavijesti čelnika državnog tijela o izboru, odnosno imenovanju sindikalnog povjerenika ili predstavnika**

Člankom 73. Kolektivnog ugovora propisano je da je sindikat dužan obavijestiti čelnika državnog tijela o izboru odnosno imenovanju sindikalnih povjerenika i drugih sindikalnih predstavnika.

Pod pojmom čelnik tijela podrazumijeva se osoba koja se, sukladno zakonu, nalazi na čelu državnog tijela, predstavlja državno tijelo i upravlja njegovim radom (ministar u ministarstvu, državni tajnik u središnjem državnom uredu, ravnatelj u državnoj upravnoj organizaciji, predstojnik ureda državne uprave u županiji, predstojnik Vladinog ureda itd.), a ne osoba koja rukovodi određenom ustrojstvenom jedinicom državnog tijela.

Stoga prava sindikalnog povjerenika iz Kolektivnog ugovora mogu imati samo oni sindikalni povjerenici o čijem je izboru ili imenovanju sindikat obavijestio čelnika državnog tijela.

B: - nemogućnost obnašanja dužnosti sindikalnog predstavnika osoba koje se nalaze u radnom odnosu kod poslodavca

Prema odredbama Zakona o radu sindikalni povjerenik je osoba koja je u radnom odnosu kod poslodavca, dok je sindikalni predstavnik osoba koja je izabrana odnosno imenovana na tu dužnost radi zaštite i promicanja interesa članova sindikata kod određenog poslodavca, kod kojeg nije u radnom odnosu. Sindikalni predstavnik ima sva prava i obveze koje ima sindikalni povjerenik, osim prava i obveza koje sindikalni povjerenik ima iz radnog odnosa ili u vezi s radnim odnosom.

Obzirom na dvojbu podnositelja upita da li državni službenik ili namještenik može biti sindikalni predstavnik u državnom tijelu u kojem je zaposlen, odnosno da li nakon što sindikat obavijesti čelnika državnog tijela o «njegovom imenovanju za sindikalnog predstavnika», isti ima prava koja su odredbama Kolektivnog ugovora i Zakona o radu propisana za sindikalnog povjerenika ili prava propisana za sindikalnog predstavnika, Zajednička komisija upućuje da su prava iz Kolektivnog ugovora jednaka i za sindikalnog povjerenika i za sindikalnog predstavnika, te da je očito da se u takvom slučaju radi o sindikalnom povjereniku, kojeg je sindikat kod obavještavanja čelnika državnog tijela pogrešno naveo kao sindikalnog predstavnika. Stoga u takvom slučaju treba smatrati (podrazumijevati) da je čelnik državnog tijela dobio obavijest o imenovanju sindikalnog povjerenika.

Obzirom da je navedeni službenik ili namještenik zaposlen u državnom tijelu, nedvojbeno mu pripadaju prava iz državne službe odnosno prava iz radnog odnosa u tom državnom tijelu.

Uz t. 9.

- čl. 78. Kolektivnog ugovora - broj zaštićenih sindikalnih povjerenika koji uživaju sindikalnu zaštitu

Zaštita sindikalnog povjerenika utvrđena u čl. 78. Kolektivnog ugovora odnosi se na sve sindikalne povjerenike, o čijem je imenovanju sindikat obavijestio čelnika državnog tijela sukladno čl. 73. Kolektivnog ugovora, neovisno o broju članova sindikalne podružnice čiji je on povjerenik.

Na sindikalnu zaštitu ne može se pozivati onaj sindikalni povjerenik protiv kojeg je pokrenut postupak zbog povrede službene dužnosti prije nego je imenovan odnosno izabran za sindikalnog povjerenika.

Uz t. 10.

- čl. 81. Kolektivnog ugovora - uvjeti za rad Sindikata

U čl. 81. st. 1. al. 1. Kolektivnog ugovora propisano je da je čelnik državnog tijela dužan, bez naknade, osigurati za rad Sindikata prostoriju za rad u pravilu odvojenu od mjesta rada i odgovarajući prostor za održavanje sindikalnih sastanaka.

Navedena obveza čelnika državnog tijela da osigura, bez naknade, za rad Sindikata prostoriju za rad, odnosi se na sindikalnu podružnicu i sve sindikalne povjerenike (neovisno o tome da li dužnost sindikalnog povjerenika obavlja profesionalno ili ne), ali ne znači da čelnik tijela mora za svaki sindikat posebno osigurati prostoriju za rad odnosno prostor za održavanje sindikalnih sastanaka. Nema

zapreka da se osiguraju zajedničke prostorije za rad svih sindikata, odnosno svih sindikalnih povjerenika.

Nije nužno da prostorije za rad Sindikata budu odvojene od mjesta rada, jer izraz «u pravilu» (čl. 81. st.1. al. 1. Kolektivnog ugovora) upućuje na preporuku, a ne na obvezu osiguranja posebnih prostorija za rad sindikata, odvojenih od mjesta rada.

Uz t. 11

- čl. 52. Kolektivnog ugovora – pravo na naknadu troškova prijevoza u mjestu stanovanja gdje nije organiziran mjesni prijevoz do stanice međumjesnog prijevoza

Ako službenik i namještenik koji koristi međumjesni prijevoz, mora od mjesta stanovanja u kojem nije organiziran javni prijevoz do stanice međumjesnog prijevoza koristiti prijevoz, ima pravo na naknadu troškova prijevoza u mjestu stanovanja sukladno odredbi čl. 52. st. 2. Kolektivnog ugovora (pravo na naknadu troškova prijevoza koja se utvrđuje u visini cijene godišnje karte javnog prijevoza najbližeg mjesta u kojem je taj prijevoz organiziran).

Uz t. 12.

- čl. 15. st. 1. toč. 4. al. 1. i 4. Kolektivnog ugovora - pravo roditelja, posvojitelja ili skrbnika djeteta s invaliditetom na 3 dana godišnjeg odmora

Pravo na uvećanje godišnjeg odmora iz čl. 15. st. 1. toč. 4. al. 1. (roditelju, posvojitelju ili skrbniku s jednim malodobnim djetetom) i al. 4. (roditelju, posvojitelju ili skrbniku djeteta s invaliditetom, bez obzira na ostalu djecu) međusobno se ne isključuju, što znači da roditelj, posvojitelj ili skrbnik malodobnog djeteta s invaliditetom ima, s obzirom na posebne socijalne uvjete, pravo na uvećanje godišnjeg odmora za 5 dana (za to dijete).

Uz t. 13.

- čl. 39. st. 3. Kolektivnog ugovora – pasivno dežurstvo (pripravnost za rad) službenika i namještenika koji rade u turnusu

Pasivno dežurstvo organizira se u službama kod kojih se mora osigurati mogućnost hitnog angažiranja službenika ili namještenika radi neodložne intervencije izvan radnog vremena, kada ta služba (dakle nijedan službenik u toj službi) ne radi.

Međutim, ako je određena služba organizirana kroz rad u turnusu (dakle, služba radi od 0-24 sata) nema osnove za uvođenje pasivnog dežurstva. Uvođenje pasivnog dežurstva u službi koja je organizirana kroz rad u turnusu ne može se pravdati nedostatnim brojem službenika niti se službenici koji rade u turnusu mogu obvezivati na pasivno dežurstvo.

U specifičnim službama (kao što su vatrogasne postrojbe) obvezu odaziva na poziv na hitnu intervenciju službenika u turnusu, koji u vrijeme takvog poziva nisu na poslu, treba urediti posebnim propisom, a ne treba problem odnosno potrebu hitne intervencije rješavati uvođenjem pasivnog dežurstava za službenike koji rade u turnusu.

Uz t. 14.**- čl. 40. Kolektivnog ugovora računanje godina radnog staža u državnim tijelima za uvećanje koeficijenta složenosti poslova – ponovno tumačenje****A:**

Zajednička komisija za tumačenje odredaba i praćenje primjene Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, na sjednici održanoj 02. ožujka 2005. godine dala je tumačenje članka 40. Kolektivnog ugovora, koje glasi:

«Službenik ili namještenik ostvaruje pravo na uvećanje koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta za radni staž ostvaren u državnim tijelima kada navrší pune godine radnog staža u državnim tijelima propisane u čl. 40. Kolektivnog ugovora.

To znači da službenik ili namještenik ima pravo na uvećanje koeficijenta složenosti poslova iz članka 40. Kolektivnog ugovora za 4% - kada navrší punih 20 godina radnog staža u državnim tijelima, uvećanje koeficijenta za 8% - tek kada navrší punih 30 godina radnog staža u državnim tijelima (što znači da ne dobiva dodatak od 8% kada ima više od 29, ali manje od 30 godina radnog staža u državnim tijelima), te uvećanje koeficijenta za 10% - tek kada navrší punih 35 godina radnog staža u državnim tijelima (a ne kada ima više od 34 godine, ali manje od 35 godina radnog staža u državnim tijelima)».

Zajednička komisija razmotrila je dostavljeni zahtjev za preispitivanje navedenog tumačenja čl. 40. Kolektivnog ugovora, odnosno prijedlog da se tumačenje izmijeni na način da se za uvećanje koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta od 4% uzima «ulazak» u 20. godinu radnog staža, da se za uvećanje koeficijenta od 8% uzima «ulazak» u 30. godinu, odnosno da se za uvećanje koeficijenta od 10% uzima «ulazak» u 35. godinu radnog staža.

Obzirom na izričaj odredbe članka 40. Kolektivnog ugovora, početna godina za uvećanje koeficijenta od 4% je punih (navršenih) 20 godina radnog staža u državnim tijelima (a ne ulazak u 20. godinu radnog staža, odnosno kada službenik ili namještenik navrší 19 godina radnog staža - kako navodi predlagatelj), početna godina za uvećanje koeficijenta od 8% je punih (navršenih) 30 godina radnog staža u državnim tijelima (a ne ulazak u 30. godinu radnog staža, odnosno kada službenik ili namještenik navrší 29 godina radnog staža), odnosno početna godina za uvećanje koeficijenta od 10% je punih (navršenih) 35 godina radnog staža u državnim tijelima (a ne ulazak u 35. godinu radnog staža, odnosno kada službenik ili namještenik navrší 34 godina radnog staža).

Stoga Zajednička komisija ocjenjuje dostavljeni prijedlog neosnovanim i ostaje kod svog ranije danog tumačenja.

B:

Uvećanje koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta za radni staž ostvaren u državnim tijelima iz čl. 40. Kolektivnog ugovora obračunava se na način da se koeficijent složenosti poslova radnog mjesta na koje je službenik odnosno namještenik raspoređen uveća za 4%, 8% ili 10%, ovisno o ostvarenim godinama radnog staža u državnim tijelima.

Stoga službeniku odnosno namješteniku koji stekne pravo na uvećanje koeficijenta od 8% ili 10%, uvećat će se koeficijent složenosti poslova radnog mjesta na koje je raspoređen (koeficijent koji je uredbom propisan za to radno mjesto), a ne ranije uvećani koeficijent koji je tom službeniku ili

namješteniku pripadao temeljem članka 40. Kolektivnog ugovora, ali za manje godina radnog staža u državnim tijelima.

Uz t. 15.

-čl. 15. st. 1. toč. 4. al. 5. Kolektivnog ugovora – prijedlog SDLSN za izmjenu tumačenja

Zajednička komisija razmotrila je prijedlog SDLSN da se izmijeni tumačenje čl. 15. st. 1. toč. 4. al. 5. Kolektivnog ugovora, na način da se pravo na uvećanje godišnjeg odmora temeljem te odredbe, pored osobama s invaliditetom, prizna i osobama s tjelesnim oštećenjem.

Međutim, obzirom da je u čl. 15. st. 1. toč. 4. al. 5. Kolektivnog ugovora izrijekom navedeno da se godišnji odmor, s obzirom na posebne socijalne uvjete, uvećava 3 dana «osobi s invaliditetom», Zajednička komisija ne može dati tumačenje da pravo po istoj osnovi pripada i nekom drugom (osobi s tjelesnim oštećenjem), jer bi time Zajednička komisija prekoračila svoje ovlasti i «tumačenjem» izmijenila odredbu zaključenog Kolektivnog ugovora.

Uz t. 16.

- čl. 27. st. 1. al. 9. Kolektivnog ugovora – plaćeni dopust za polaganje državnog stručnog ispita

Plaćeni dopust iz čl. 27. st. 1. al. 9. Kolektivnog ugovora - za polaganje državnog stručnog ispita ili stručnog ispita za namještenika prvi put - službenik ili namještenik koristi neposredno prije polaganja državnog stručnog ispita (radi učenja za taj ispit). U dane navedenog plaćenog dopusta ne uračunava se dan kada službenik ili namještenik polaže državni stručni ispit odnosno stručni ispit.

Dovršeno u 14 sati.

PREDSJEDNIK ZAJEDNIČKE KOMISIJE

Sanda Pipunić